

Ο αγγελόφωνος ψάλτης Ιωάννης Κουκουζέλης

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ο αγγελόφωνος ψάλτης Ιωάννης γεννήθηκε περί το 1280 στο σημερινό Δυρράχιο της Αλβανίας. Νωρίς έμεινε ορφανός και πήγε στην Κωνσταντινούπολη για να μορφωθεί. «Εν ολίγω καιρώ υπερέβη και υπερήλασεν εις την μουσικήν τέχνην» και διορίσθηκε πρώτος των αυτοκρατορικών ψαλτών. Για την καλλιφωνία και τη χάρη του όλοι στα ανάκτορα τον αγαπούσαν και τον εκτιμούσαν. Αυτός όμως, φοβούμενος την ανθρώπινη δόξα, έφυγε κρυφά και ήλθε στη Μεγίστη Λαύρα. Παριστάνοντας τον αγράμματο του δόθηκε το διακόνημα του ποιμένα των τράγων. Στην ησυχία των βουνών, αφιερώθηκε στην προσευχή και την ψαλμωδία.

Πηγή:imd.gr

Όταν αποκαλύφθηκε ποιος ήταν, ζήτησε συγχώρηση και του επετράπη να κτίσει κελλί κοντά στη μονή, όπου ησύχαζε όλη την εβδομάδα και την Κυριακή ερχόταν στο Καθολικό της μονής για να ψάλλει. Ένα Σάββατο του Ακάθιστου, μετά την ευλαβική και κατανυκτική ψαλμωδία του, του παρουσιάσθηκε η Θεομήτωρ και του είπε· «Χαίροις Ιωάννη· ψάλλε μοι, και ου μη σε εγκαταλίπω» και του έδωσε χρυσό νόμισμα, το οποίο έκανε πολλά θαύματα και τοποθετήθηκε στη θαυματουργή εικόνα της Παναγίας της Κουκουζέλισσας²⁵⁹.

Από τους ασκητικούς του αγώνες σάπισε το πόδι του και η Θεοτόκος ήλθε να τον θεραπεύσει: «Έσο από του νυν υγιής», του είπε. Με θεάρεστη πολιτεία συνέχισε τον βίο του. Προγνώρισε το τέλος του και ζήτησε να τον θάψουν στο κελλί των Αρχαγγέλων, όπου ασκήτευε. Τα τίμια λείψανά του φυλάγονται στη Μεγίστη Λαύρα.

Του μεγάλου αυτού μουσικού οσίου σώζονται πολλά σπουδαία, αργά και σύντομα, έργα στις πλούσιες αγιορειτικές βιβλιοθήκες και ιδιαίτερα της Μ. Λαύρας· χερουβικά, κοινωνικά, ανοιξαντάρια, αλληλουϊάρια, φήμες, πολυέλεοι, ειρμοί, πασαπνοάρια και άλλα. Πολλοί ασχολήθηκαν με το μουσικό του έργο και τον βίο του²⁶⁰. Στη Μεγίστη Λαύρα υπάρχει και χειρόγραφη ακολουθία προς τιμή του, όπως και στη σκήτη των Καυσοκαλυβίων²⁶¹. Νεώτερη ακολουθία συνέθεσε ο μοναχός Γεράσιμος Μικραγιαννανίτης, ενώ ο Γ. Θ. Μηλίτσης παρακλητικό κανόνα και Εγκώμια.

Η μνήμη του τιμάται την 1η Οκτωβρίου.

Πηγή: Μοναχού Μωϋσέως Αγιορείτου, Άγιοι Αγίου Όρους, σελ. 271-272, Εκδόσεις Μυγδονία, Θεσσαλονίκη 2007.